

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ЛОГІСТИЧНИХ ЛАНЦЮГІВ ЕКСПОРТУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Вакуленко Віталій Леонідович

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту ім. проф. Й. С. Завадського,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
ORCID ID: 0000-0001-7019-1832

Драмарецька Кристина Павлівна

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту ім. проф. Й. С. Завадського,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
ORCID ID: 0000-0002-9886-1663

Лю Юнтао

доцент Школи бізнесу,
Новий Західний Університет, США
ORCID ID: 0009-0001-2141-9041

У статті представлено комплексне теоретичне дослідження особливостей формування системи управління ризиками в експортних логістичних ланцюгах сільськогосподарських підприємств в умовах надзвичайного стану та зростаючої невизначеності зовнішнього середовища. Обґрунтовано значення логістичних процесів як ключового елементу забезпечення стабільності експортної діяльності сільськогосподарських підприємств, а управління ризиками визначено як необхідний компонент сучасної системи управління. Сформовано визначення системи управління ризиками підприємства та визначено її елементи й особливості. Характеризуються особливості системи управління ризиками сільськогосподарських підприємств. Сформовано перелік ризиків, з якими стикаються підприємства сільськогосподарської галузі. Визначено етапи формування системи управління ризиками сільськогосподарських підприємств. Система управління ризиками експортних логістичних ланцюгів концептуалізована як сукупність взаємопов'язаних управлінських рішень, організаційних процедур та інструментів впливу, спрямованих на своєчасне виявлення, оцінку та мінімізацію ризиків, що виникають під час транспортування, зберігання та реалізації сільськогосподарської продукції на зовнішніх ринках. Визначено основні групи зовнішніх та внутрішніх ризиків, зокрема політичні та безпекові, логістичні, регуляторні, фінансові, виробничі, кадрові, а також інформаційно-технологічні. Обґрунтовано, що формування ефективної системи управління ризиками має ґрунтуватися на поєднанні стратегічного планування з механізмами оперативного реагування, забезпечуючи гнучкість логістичних маршрутів та інтеграцію виробництва, транспортування й фінансової підтримки експортних операцій. Доведено, що впровадження інтегрованого підходу до управління ризиками зменшує збитки, підвищує стійкість експортних логістичних ланцюгів та зміцнює конкурентні позиції українських аграрних підприємств на світовому ринку в умовах сучасних соціально-економічних викликів. Отримані результати мають важливе практичне значення та сприятимуть підвищенню ефективності управління ризиками в експортних логістичних ланцюгах аграрних підприємств.

Ключові слова: експорт, логістичні ланцюги експорту, сільськогосподарські підприємства, ризики логістичних ланцюгів, управління ризиками, сільськогосподарська продукція, система.

Постановка проблеми у загальному вигляді.

Діяльність сільськогосподарських підприємств в Україні в умовах воєнного стану пов'язана з виникненням різноманітних ризиків, які пов'язані з різними напрямками функціонування підприємств. Однією зі сфер, що характеризується появою суттєвих ризиків, які спричинені безпосередньо сучасними складними умовами, є логі-

стична, що пов'язана насамперед з логістичними ланцюгами експорту. Сільське господарство є однією з ключових галузей економіки України, від успішності якої багато в чому залежить економічне зростання держави та забезпечення її стабільного розвитку. Під час воєнного стану сільськогосподарські підприємства стикаються з багатьма негативними чинниками, які перешкоджають

забезпеченню безперешкодного експорту сільськогосподарської продукції.

З огляду на це, формування ефективної системи управління ризиками стає ключовим завданням для забезпечення стійкості логістичних ланцюгів експорту сільськогосподарських підприємств. Наслідками недосконалої чи відсутньої системного підходу до оцінки й мінімізації ризиків стають затримки у постачанні продукції, збільшення витрат на логістику, а також втрата ринкових можливостей. Крім того, сучасні виклики вимагають від підприємств здатності швидко адаптуватися до нових умов та інтегрувати інноваційні підходи у процеси планування, організації та контролю експорту.

Для забезпечення належного управління ризиками необхідним є приділення уваги також внутрішнім ризикам, що виникають у діяльності підприємства. Зокрема, це стосується таких ризиків, як нестабільності постачання сировини, так і організаційних проблем, пов'язаних із координацією між підрозділами, оптимізацією маршрутів доставки та забезпеченням своєчасного виконання контрактів. Завдяки врахуванню цих чинників у єдиній системі управління ризиками можливим є створення умов для підвищення ефективності логістичних процесів та зміцнення конкурентних позицій українських сільськогосподарських підприємств на світовому ринку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання управління ризиками у логістичних ланцюгах та експортній діяльності підприємств у наукових працях розкрили О. В. Станіславик, О. М. Коваленко, А. С. Семенюк [1], Л. І. Прокіпчук, А. В. Тодощук [2], С. І. Терещенко, А. М. Євтушенко [3], Н. В. Трушкіна, О. М. Гармаш, Д. В. Чернух [4] та ін. Особливості формування системи управління ризиками на підприємстві дослідили такі автори, як В. М. Бутенко, М. В. Байдацький [5], В. В. Самойленко [6] та ін. Крім того, питання формування системи управління ризиками у діяльності сільськогосподарських підприємств наведені у дослідженні О. Деркача [7]. Разом з тим, у працях вітчизняних авторів недостатньо представлено особливості формування системи управління ризиками сільськогосподарських підприємств у контексті логістичних ланцюгів експорту, тому це питання потребує більшої уваги.

Формулювання цілей статті. Метою статті є аналіз особливостей формування системи управління ризиками логістичних ланцюгів експорту сільськогосподарських підприємств. Визначити основні ризики, які виникають у логістичних ланцюгах експорту продукції підприємств, а також окреслити підходи до формування системи управління ризиками.

Методи дослідження. Методологічну основу роботи становлять системний та структурно-функціональний підходи, за допомогою яких сформовано елементи системи управління ризиками.

Результати дослідження. Управління ризиками підприємств доцільно розглядати як цілеспрямований та безперервний процес виявлення, аналізу, оцінювання і мінімізації можливих загроз, що виникають у процесі господарської діяльності та можуть негативно впливати на досягнення стратегічних і поточних цілей

суб'єктів господарювання. Для забезпечення ефективного ризик-менеджменту на підприємствах створюють систему управління ризиками, що представляє собою сукупність організаційних, економічних та управлінських елементів, спрямованих на формування узгоджених рішень щодо попередження, зниження або нейтралізації наслідків ризикових ситуацій. До складу цієї системи належать суб'єкт, об'єкт, методи, способи, інструменти управління, взаємодія яких забезпечує комплексний підхід до регулювання рівня ризику в діяльності підприємства. Крім того, мета цієї системи полягає у забезпеченні максимально можливої стійкості підприємства та його адаптивності, враховуючи умови невизначеності, конфліктності, а також зовнішні чинники мінливого середовища. Основні завдання системи управління ризиками в цілому полягають у розробці реєстру ризиків, формалізації об'єкта управління, оцінці «лінії толерантності», формуванні системи пріоритетів, а також розробці механізмів управління ризиками [6].

Особливості системи управління ризиками сільськогосподарських підприємств полягають у тому, що вона формується з урахуванням специфіки аграрного виробництва, сезонності робіт, залежності результатів діяльності від природно-кліматичних умов, а також високої чутливості до змін кон'юнктури ринку та логістичних обмежень. Значний вплив на процес управління ризиками мають біологічні чинники, коливання обсягів урожайності, нестабільність цін на продукцію та ресурсне забезпечення, що ускладнює прогнозування фінансових результатів і потребує застосування гнучких управлінських рішень.

У таких умовах система ризик-менеджменту повинна поєднувати елементи стратегічного планування з оперативним реагуванням на загрози, забезпечуючи узгодженість між виробничими, фінансовими та логістичними процесами підприємства. Крім того, спираючись на дослідження Є. С. Гриб, зазначимо, що процес управління ризиками є комплексним та включає у себе етапи, пов'язані з діагностикою об'єкту управління, оцінювання ризиків, обґрунтування вибору методів управління ризиками в діяльності сільськогосподарського підприємства, реалізацією прийнятої програми ризик-менеджменту, а також проведенням аналізу отриманих результатів та вдосконаленням механізму управління ризиками підприємства. Врахування цього є обов'язковим при формуванні системи управління ризиками аграрного підприємства [8].

Крім того, сільськогосподарські підприємства стикаються з багатьма ризиками, які зумовлюють необхідність формування системи управління ризиками. Основними з них є: природно-кліматичні ризики, пов'язані з несприятливими погодними умовами та змінами клімату; виробничі ризики, що виникають унаслідок порушення технологічних процесів та зниження врожайності; фінансові ризики, зумовлені коливанням цін на сільськогосподарську продукцію, змінами валютних курсів і обмеженістю доступу до кредитних ресурсів; логістичні ризики, спричинені нестабільністю транспортних маршрутів, пошкодженням інфраструктури та ускладненням експортних

операцій; ринкові ризики, пов'язані зі змінами попиту на зовнішніх ринках і посиленням конкурентного тиску; інституційні та правові ризики, що проявляються у нестабільності нормативно-правового регулювання та запровадженні додаткових обмежень у сфері зовнішньоекономічної діяльності; організаційні ризики, які виникають через неузгодженість управлінських рішень та недостатній рівень координації між структурними підрозділами підприємства [7].

Враховуючи зазначене, формування системи управління ризиками сільськогосподарських підприємств включає у себе низку етапів, які представлені у табл. 1.

Узагальнюючи основні аспекти формування системи управління ризиками сільськогосподарських підприємств, зауважимо, що ці етапи відповідають також формуванню системи управління ризиками логістичних ланцюгів експорту сільськогосподарських підприємств. Згідно з ключовими особливостями системи управління ризиками сільськогосподарських підприємств, систему управління ризиками логістичних ланцюгів експорту у даному контексті доцільно розглядати як цілісну сукупність взаємопов'язаних управлінських рішень, організаційних процедур та інструментів впливу, спрямованих на своєчасне виявлення, оцінювання і мінімізацію ризиків, що виникають у процесі переміщення сільськогосподарської продукції від виробника до зовнішнього ринку, з метою забезпечення стабільності експортних операцій та збереження економічної ефективності діяльності підприємства в умовах підвищеної невизначеності [6].

Для забезпечення формування ефективної системи необхідним є врахування ключових ризиків, які виникають у логістичних ланцюгах експорту сільськогосподарських підприємств. Аналізуючи особливості експортної діяльності підприємств, можемо сказати, що ризики у цій сфері є зовнішніми та внутрішніми, при цьому ризики кожної з цих груп є специфічними. Так, до зовнішніх ризиків, як зазначають О. В. Станіславик, О. М. Коваленко та А. С. Семенюк, належать такі ризики, як політичні,

валютні, логістичні, регуляторні та санкційні. Внутрішніми, у свою чергу, є управлінські, фінансові, кадрові, а також ризики, пов'язані з інформаційними технологіями [1]. В умовах воєнного стану перелік ризиків, що належать до обох категорій, суттєво збільшився, оскільки виникли нові загрози, які негативно впливають не тільки на діяльність підприємств, а й на логістичні ланцюги експорту. Зокрема, виникли ризик втрати товару при перевезенні та складуванні, ризик порушення логістичного маршруту, ризик обстрілу та негативних наслідків у результаті цього тощо. Ускладнилися процеси перевезення товарів через сухопутні кордони, а також через порти України, враховуючи постійні обстріли ворога та технічні складнощі [2].

З огляду на це, в табл. 2 наведено узагальнення основних ризиків, з якими стикаються сільськогосподарські підприємства у логістичних ланцюгах експорту. Зважаючи на це, ризики, з якими стикаються сільськогосподарські підприємства у ланцюгах експорту, збільшуються в умовах воєнного стану. Це пов'язано з несприятливими зовнішніми умовами у першу чергу, які також дестабілюють діяльність підприємства та сприяють виникненню внутрішніх проблем. Враховуючи наведене, формування системи управління ризиками логістичних ланцюгів експорту сільськогосподарських підприємств повинно базуватися на комплексному підході, який поєднує оцінювання зовнішніх і внутрішніх загроз з урахуванням специфіки аграрного виробництва та умов функціонування експортної інфраструктури. Особливістю такої системи є необхідність одночасного врахування чинників безпеки перевезень, стабільності логістичних маршрутів, надійності контрагентів і можливостей швидкого перепланування постачань у разі виникнення кризових ситуацій.

Крім того, однією з важливих ознак формування системи управління ризиками логістичних ланцюгів експорту є її орієнтація на гнучкість та адаптивність. У сучасних умовах аграрні підприємства змушені оперативно змінювати канали збуту, використовувати альтернативні транспортні коридори та переглядати умови

Таблиця 1

Етапи формування системи управління ризиками сільськогосподарських підприємств

Етап	Зміст етапу
Створення служби ризик-менеджменту	Формування відповідального підрозділу або визначення посадових осіб, які здійснюють координацію процесів управління ризиками на підприємстві.
Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища	Дослідження впливу макроекономічних, політичних, ринкових та виробничих факторів на діяльність підприємства з метою виявлення потенційних загроз.
Ідентифікація ризиків	Виявлення та систематизація можливих ризиків, що виникають у процесі виробничої, фінансової та логістичної діяльності.
Аналіз методів управління ризиками	Оцінка доцільності використання наявних методів мінімізації ризиків з урахуванням специфіки аграрного виробництва та експортної діяльності.
Вибір методів управління ризиками	Визначення оптимальних інструментів і способів реагування на виявлені ризики відповідно до стратегічних цілей підприємства.
Реалізація обраних методів	Практичне впровадження заходів щодо зниження або нейтралізації впливу ризиків у діяльності підприємства.
Контроль результатів	Оцінка ефективності застосованих методів управління ризиками та їх впливу на результати господарської діяльності.
Виявлення недоліків	Аналіз помилок і слабких місць у функціонуванні системи управління ризиками.
Розробка заходів з удосконалення системи	Формування пропозицій щодо коригування та розвитку системи управління ризиками з урахуванням отриманих результатів і змін у зовнішньому середовищі.

Джерело: сформовано авторами на основі [5; 6]

**Основні ризики у логістичних ланцюгах експорту сільськогосподарських підприємств
в умовах воєнного стану***

Група ризиків	Прояви ризиків
Зовнішні	
Політичні та безпекові	блокування експортних напрямків; загострення воєнних дій; обстріли портів, складів і транспортної інфраструктури; мінування територій
Логістичні	руйнування шляхів сполучення; закриття портів; дефіцит вагонів і автотранспорту; порушення графіків перевезення
Регуляторні та митні	зміни митних правил; запровадження квот і обмежень; ускладнення процедур контролю
Валютні	коливання валютних курсів; коливання курсу гривні, нестабільність розрахунків із закордонними контрагентами
Внутрішні	
Фінансові	зростання вартості логістичних послуг; нестача оборотних коштів
Виробничі	зниження врожайності; пошкодження посівів; дефіцит пального й матеріально-технічних ресурсів
Управлінські	відсутність альтернативних маршрутів експорту; несвоєчасне прийняття управлінських рішень
Кадрові	нестача кваліфікованих працівників унаслідок мобілізації та міграції
Інформаційно-технологічні	збої в облікових системах; втрата даних; кібератаки
Ризики зберігання та якості	псування продукції через затримки перевезення; пошкодження складських приміщень; перевищення строків зберігання

Джерело: сформовано авторами на основі [1-3]

контрактів з урахуванням обмежень, що виникають унаслідок воєнних дій. Це потребує створення механізмів швидкого реагування на порушення логістичних процесів, а також постійного моніторингу ситуації на зовнішніх ринках і у транспортній сфері [6].

Окремого значення у сучасних умовах набуває інтеграція системи управління ризиками логістичних ланцюгів експорту у загальну систему управління підприємством. Така інтеграція передбачає узгодженість рішень у сфері виробництва, зберігання, транспортування та фінансування експортних операцій, що дозволяє мінімізувати втрати та забезпечити стабільність функціонування підприємства. При цьому система ризик-менеджменту повинна враховувати не тільки поточні загрози, але й потенційні ризики, пов'язані зі змінами геополітичної ситуації, стану транспортної інфраструктури та умов доступу до міжнародних ринків. Завдяки запровадженню окреслених підходів формування відповідної системи управління ризи-

ками у діяльності сільськогосподарських підприємств буде ефективним.

Висновки. Узагальнюючи результати дослідження, можна сказати, що особливості формування системи управління ризиками логістичних ланцюгів експорту сільськогосподарських підприємств полягають у поєднанні стратегічного бачення з практичними інструментами оперативного реагування, що дає змогу забезпечити безперервність експортних процесів навіть за умов підвищеної нестабільності. Запропонований підхід має перспективи впровадження у діяльність вітчизняних сільськогосподарських підприємств, що допоможе забезпечити вдосконалення управління ризиками логістичних ланцюгів. Також реалізація такого підходу створює передумови для підвищення ефективності логістичних операцій, збереження конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств та підтримання їх позицій на зовнішніх ринках у складних соціально-економічних умовах.

Список використаної літератури:

1. Станіславик О. В., Коваленко О. М., Семенюк А. С. Управління ризиками експортної діяльності торговельного підприємства в умовах глобальної економічної турбулентності. *Наукові інновації та передові технології*. 2025. № 5 (45). С. 502-521. URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/23544/23514>
2. Прокіпчук Л. І., Тодощук А. В. Проблеми та перспективи управління ризиками в ланцюгах постачання за умов невизначеності. *Економіка та суспільство*. 2025. № 71. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5548/5486>
3. Терещенко С. І., Євтушенко А. М. Логістичний ланцюг постачання: управління та оптимізація. *Журнал стратегічних економічних досліджень*. 2023. № 6 (17). С. 207-214. URL: https://www.researchgate.net/publication/379676987_LOGISTICNIJ_LANCUG_POSTACANNA_UPRAVLINNA_TA_OPTIMIZACIA
4. Трушкіна Н. В., Гармаш О. М., Чернух Д. В. Формування системи антикризового управління діяльністю транспортно-логістичних компаній в умовах війни. *Агросвіт*. 2024. № 23. С. 153-164. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/5195>
5. Бутенко В. М., Байдацький М. В. Теоретичні основи формування системи управління ризиками на підприємстві. *Економіка та суспільство*. 2023. №50. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2398/2319>
6. Самойленко В. В. Особливості формування системи управління ризиками на підприємстві. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. 2022. №1. Т. 33 (72). С. 28-33. URL: https://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2022/33_72_1/7.pdf

7. Деркач О. Галузеві особливості виникнення ризикових ситуацій у діяльності сільськогосподарських підприємств. *Економічний аналіз*. 2025. № 3. Т. 35. С. 131-145 URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/6427/6565657709>

8. Гриб Є. С. Механізм управління ризиками при функціонуванні підприємств аграрної сфери. *Управління змінами та інновацій*. 2024. № 9. С. 71-75. URL: <https://cmi.politehnica.zp.ua/index.php/journal/article/view/129>

References:

1. Stanislavyyk, O. V., Kovalenko, O. M., Semeniuk, A. S. (2025). Upravljannje ryzykamy eksportnoi diialnosti torhovelnoho pidpryiemstva v umovakh hlobalnoi ekonomichnoi turbulentsnosti [Risk management of export activities of a trading enterprise under global economic turbulence]. *Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnolohii – Scientific Innovations and Advanced Technologies*. no 5 (45), pp. 502–521. Available at: <https://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/23544/23514>

2. Prokipchuk, L. I., Todoschuk, A. V. (2025). Problemy ta perspektyvy upravlinnia ryzykamy v lantsiukhakh postachannia za umov nevznachenosti [Problems and prospects of risk management in supply chains under uncertainty]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*. no 71. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5548/5486>

3. Tereshchenko, S. I., Yevtushenko, A. M. (2023). Lohistychni lantsiuhy postachannia: upravlinnia ta optymizatsiia [Logistic supply chains: management and optimization]. *Zhurnal stratehichnykh ekonomichnykh doslidzhen – Journal of Strategic Economic Studies*. no 6 (17), pp. 207–214. Available at: https://www.researchgate.net/publication/379676987_LOGISTICNIJ_LANCUG_POSTACANNA_UPRAVLINNA_TA_OPTIMIZACIA

4. Trushkina, N. V., Harmash, O. M., Chernukh, D. V. (2024). Formuvannia systemy antykrizovoho upravlinnia diialnistiu transportno-lohistychnykh kompaniy v umovakh viiny [Formation of an anti-crisis management system for transport and logistics companies under wartime conditions]. *Ahrosvit – Agrosvit*. no 23, pp. 153–164. Available at: <https://www.nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/5195>

5. Butenko, V. M., Baidatskyi, M. V. (2023). Teoretychni osnovy formuvannia systemy upravlinnia ryzykamy na pidpryiemstvi [Theoretical foundations of enterprise risk management system formation]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*. no 50. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2398/2319>

6. Samoilenko, V. V. (2022). Osoblyvosti formuvannia systemy upravlinnia ryzykamy na pidpryiemstvi [Features of enterprise risk management system formation]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho – Scientific Notes of V. I. Vernadsky Taurida National University*. no 1, vol. 33 (72), pp. 28–33. Available at: https://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2022/33_72_1/7.pdf

7. Derkach, O. (2025). Haluzevi osoblyvosti vynykennia ryzykovoho sytuatsii u diialnosti silskohospodarskykh pidpryiemstv [Sectoral features of risk situations in agricultural enterprises]. *Ekonomichnyi analiz – Economic Analysis*. no 3 (35), pp. 131–145. Available at: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/6427/6565657709>

8. Hryb, Ye. S. (2024). Mekhanizm upravlinnia ryzykamy pry funktsionuvanni pidpryiemstv ahrarnoi sfery [Risk management mechanism in agrarian enterprises]. *Upravlinnia zminamy ta innovatsii – Change Management and Innovation*. no 9, pp. 71–75. Available at: <https://cmi.politehnica.zp.ua/index.php/journal/article/view/129>

Vitalii Vakulenko, PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Management named after Professor J. S. Zavadskyi, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. **Krystyna Dramaretska**, PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Management named after Professor J. S. Zavadskyi, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. **Liu Yuntao**, Associate Professor of the School of Business, New Western University, USA.

FEATURES OF FORMING A RISK MANAGEMENT SYSTEM FOR LOGISTICS CHAINS OF EXPORT OF AGRICULTURAL ENTERPRISES

The article presents a comprehensive theoretical study of the features of risk management system formation in export logistics chains of agricultural enterprises under martial law and increasing external environmental uncertainty. The significance of logistics processes as a key element of ensuring the stability of export activities of agricultural enterprises is substantiated, and risk management is defined as a necessary component of a modern management system. The definition of the enterprise risk management system is formed, and its elements and features are determined. The features of the risk management system of agricultural enterprises are characterized. A list of risks that enterprises in agriculture face is formed. The stages of the formation of the risk management system of agricultural enterprises are determined. The risk management system of export logistics chains is conceptualized as a set of interrelated management decisions, organizational procedures, and instruments of influence aimed at the timely identification, assessment, and minimization of risks arising in the transportation, storage, and sale of agricultural products on foreign markets. Key groups of external and internal risks have been identified, including political and security, logistical, regulatory, financial, production, personnel, and information and technological. It is substantiated that the formation of an effective risk management system should be based on a combination of strategic planning with operational response mechanisms, ensuring the flexibility of logistics routes and the integration of production, transportation, and financial support of export operations. It is proven that implementing an integrated risk management approach reduces losses, increases the sustainability of export logistics chains, and strengthens the competitive positions of Ukrainian

agricultural enterprises on the world market amid modern socio-economic challenges. The results have significant practical implications and will help improve the efficiency of risk management in export logistics chains for agricultural enterprises.

Keywords: *export, export logistics chains, agricultural enterprises, logistics chain risks, risk management, agricultural products, system.*

Дата надходження статті: 02.04.2026

Дата прийняття статті: 23.04.2026

Дата публікації статті: 29.05.2026